

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΚΑΙ ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΠΛΗΘΥΣΜΩΝ ΤΟΥ *Rhagoletis cerasi* (Diptera: Tephritidae) ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

**Κ. ΜΩΡΑΙΤΗ¹, Σ. ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ¹, Α. ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ¹, Η. ΚΟΥΝΑΤΙΔΗΣ², Π.
ΜΑΥΡΑΓΑΝΗ-ΤΣΙΠΙΔΟΥ², Κ. ΜΠΟΥΡΤΖΗΣ³ ΚΑΙ Ν. Θ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ^{1,3}**

Η ραγολέτιδα της κερασιάς, *Rhagoletis cerasi* L. (Diptera: Tephritidae) θεωρείται ο σημαντικότερος εχθρός της κερασιάς στην Ευρώπη. Κατά τα έτη 2004-2008, μελετήθηκε η γεωγραφική κατανομή του εντόμου στην Ελλάδα με δειγματοληψίες κερασιών με τις οποίες καθορίστηκαν και τα ποσοστά προσβολής των καρπών στις αντίστοιχες περιοχές. Η παρουσία του εντόμου διαπιστώθηκε σε διάφορες περιοχές των Μακεδονίας (Θεσσαλονίκη, Κατερίνη, Κοζάνης, Χαλκιδική Καβάλα), της Θεσσαλίας (Τρίκαλα, Μαγνησία, Λάρισα, Καρδίτσα), της Πελοποννήσου (Αχαΐα, Ηλεία), της Ηπείρου (Άρτα), της Θράκης (Κομοτηνή), της Κρήτης (Χανιά) και των Νησιών του Ανατολικού Αιγαίου (Λέσβο). Εκτός από την κερασιά, η ραγολέτιδα βρέθηκε να προσβάλλει (α) αγριοκερασιές στη Θεσσαλία (Περτούλι Τρικάλων και Καμάρι Μαγνησίας) και στη Μακεδονία (Δάφνη Κοζάνης), αυτοφυή *Prunus mahaleb* (Περτούλι Τρικάλων) και βυσσινιές (Θεσσαλονίκη). Σε αντίθεση με το 2006, τα έτη 2007 και 2008 τα δείγματα από την Κομοτηνή δεν ήταν προσβεβλημένα από τη μύγα των κερασιών. Το ποσοστό προσβολής (αριθμός προνυμφών/100 καρπούς) κυμαίνονταν από 11% (Κατερίνη, 2007) έως 100% (Καλά Νερά Μαγνησίας, 2008). Σε όλους τους παραπάνω πληθυσμούς μελετήθηκε η παρουσία του ενδοκυτταρικού βακτηρίου *Wolbachia* το οποίο παίζει καθοριστικό ρόλο στη βιοοικολογία των εντόμων. Τα αποτελέσματα μας έδειξαν πως όλοι οι πληθυσμοί της ραγολέτιδας της κερασιάς ήταν προσβεβλημένοι με το ίδιο στέλεχος του παραπάνω βακτηρίου. Σε μια προσπάθεια να καθορίσουμε τους παράγοντες που επηρεάζουν τη δυναμική πληθυσμών του *R. cerasi* στη χώρα μας συνεχίσαμε παλαιότερες μελέτες σχετικές με την πορεία της πτήσης των ενηλίκων και την πορεία περάτωσης της διάπαυσης των νυμφών σε μία ορεινή (Δάφνη Κοζάνης) και μία πεδινή – παραθαλάσσια (Καλά Νερά Μαγνησίας) περιοχή τα έτη 2007 και 2008. Τα αποτελέσματα ήταν παραπλήσια με τα προηγούμενα έτη (2004 – 2006). Συγκεκριμένα και τα δύο έτη στη Δάφνη Κοζάνης η πτήση των ενηλίκων ξεκινούσε το τελευταίο δεκαήμερο του Μαΐου, το μέγιστο σημειώνονταν στα τέλη Ιουνίου και το τέλος της πτήσης στα μέσα Ιουλίου. Στα Καλά Νερά Μαγνησίας, η έναρξη της πτήσης σημειώθηκε και τα δύο έτη της μελέτης το πρώτο δεκαήμερο του Απριλίου, το μέγιστο στα μέσα Μαΐου και το τέλος στα μέσα Ιουνίου. Ο πεδινός πληθυσμός περάτωσε τη διάπαυση στο τέλος Φεβρουαρίου (2007) και μέσα Φεβρουαρίου (2008), ενώ ο ορεινός πληθυσμός αρχές Φεβρουαρίου (2007) και μέσα Ιανουαρίου (2008). Τα παραπάνω στοιχεία χρησιμοποιήθηκαν για τη δημιουργία πληθυσμιακών προτύπων τόσο για την ορεινή όσο και για την πεδινή περιοχή. Η γνώση της βιοοικολογίας και η δημιουργία πληθυσμιακών προτύπων συμβάλει στην κατανόηση των παραγόντων που επηρεάζουν τη δυναμική των πληθυσμών του *R. cerasi* και κρίνεται απαραίτητη για την πρόβλεψη της φαινολογίας του και την εφαρμογή αποτελεσματικών και φιλικών προς το περιβάλλον μεθόδων αντιμετώπισης.

Ευχαριστίες

Η εργασία χρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση και Εθνικούς Πόρους στο πλαίσιο του Προγράμματος ΕΡΕΑΕΚ II - Πυθαγόρας

¹Εργαστήριο Εντομολογίας και Εφαρμοσμένης Ζωολογίας, Τμήμα Γεωπονίας, Φυτικής Παραγωγής και Αγροτικού Περιβάλλοντος, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Οδός Φυτικού

Ν. Ιωνία, 384 46, Βόλος, ²Τμήμα Βιολογίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, ³Τμήμα Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, ³Επικοινωνία